«مقاله بیماری‌های قابل انتقال در دندانپزشکی»

یکی از دلایل ابتلا به بیماری‌های مختلفی مثل ایدز، تبخال و غیره دندانپزشکی است؛ چرا که در این محیط شرایط برای تماس مستقیم با بزاق و خون فراهم بوده و دندانپزشکان معمولاً از ابزارهای بُرنده استفاده می‌کنند. در ادامه مطلب با بیماری های قابل انتقال در دندانپزشکی و راهکارهای پیشگیری از ابتلا به آن‌ها آشنا می‌شوید.

۴ نوع از بیماری های قابل انتقال در دندانپزشکی

عامل به وجود آمدن بیماری های قابل انتقال در دندانپزشکی به چند دسته مختلف تقسیم می‌شود:

- ویروس
- باکتری
- انگل

خوشبختانه راهکارهای ساده اما موثری وجود دارد که به کمک آن‌ها احتمال انتقال بیماری از دندانپزشکی را به صفر برسانیم؛ اما پیش از آن بهتر است با خود این بیماری‌ها آشنا شویم. در ادامه با ۴ نمونه از رایج‌ترین بیماری‌هایی که امکان دارد در دندانپزشکی به شما منتقل شود را بررسی می‌کنیم:

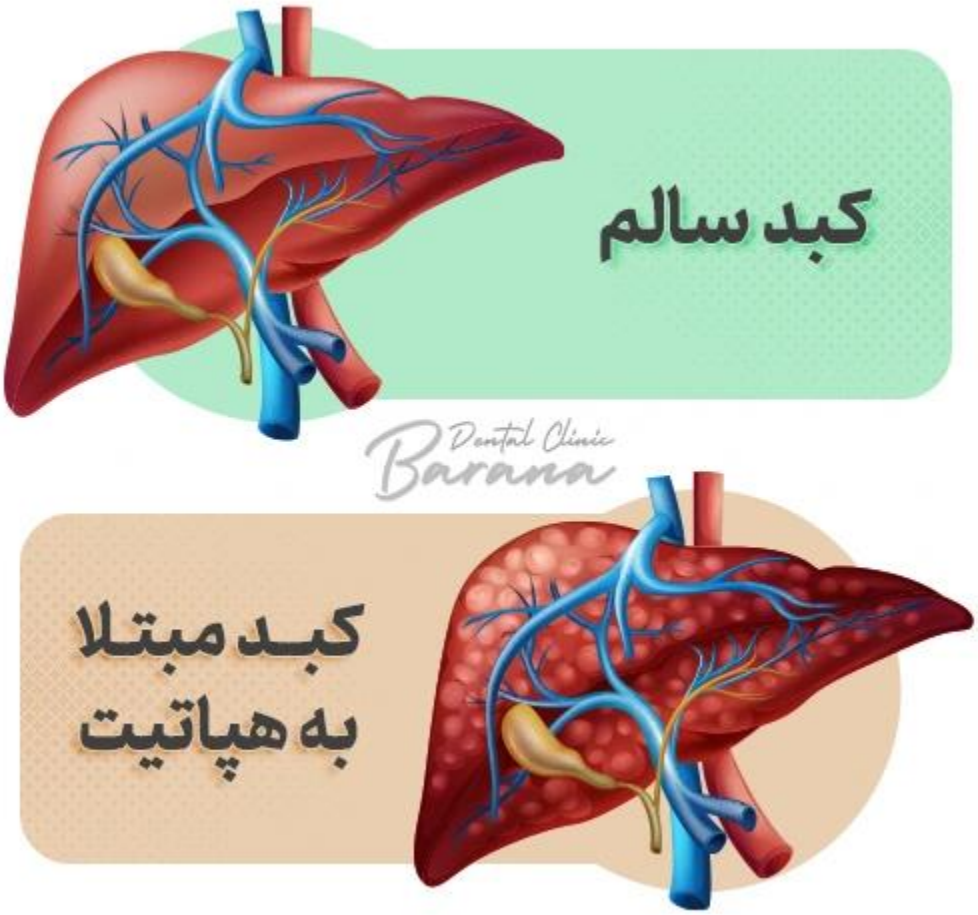
نواع بیماری‌هایی که از طریق دندانپزشکی از فردی به فرد دیگه منتقل میشن

۱) هپاتیت

کبد یکی از مهم‌ترین ارگان‌های داخلی بدن است که وظایف حیاتی از جمله پاکسازی سموم، تولید صفرا، ذخیره انرژی و مواردی از این قبیل را برعهده دارد. عوامل مختلفی از جمله عفونت ویروسی، زیاده‌روی در مصرف الکل، مصرف برخی داروها یا مواد شیمیایی و ابتلا به بیماری‌های خودایمنی می‌توانند شما را به بیماری هپاتیت مبتلا کنند. هپاتیت در دندانپزشکی می‌تواند از راه **سرنگ** و **تماس با خون**، از فرد آلوده به فرد سالم منتقل شود .شایع‌ترین علائم این بیماری عبارت است از:

- خستگی و ضعف
- تهوع و استفراغ
- تب و کاهش اشتها
- تیره شدن رنگ ادرار

- روشن شدن رنگ مدفوع
- **یرقان**)زرد شدن پوست و چشم‌ها(
- درد یا سنگینی در ناحیه راست شکم (محل کبد)

هپاتیت؛ یکی از بیماری‌های مسری قابل انتقال در دندانپزشک است.

۲) سل

دومین بیماری قابل انتقال در دندانپزشکی سل است. منشا این بیماری نوعی باکتری به نام » ***مایکوباکتریوم توبرکلوزیس*** «است که بیشتر ناحیه ریه را درگیر می‌کند؛ اما می‌تواند به قسمت‌های دیگر بدن از جمله کلیه، مغز، استخوان یا غدد لنفاوی نیز منتقل شود. سل دو سویه **نهفته** و **فعال** دارد؛ همچنین از طریق باکتری‌های موجود در قطرات عطسه و سرفه، به افراد دیگر سرایت پیدا می‌کند. در ادامه مطلب با علائم سل فعال آشنا می‌شویم:

- تب و تعریق شبانه

- خستگی و ضعف شدید
- سرفه مداوم بیش از ۳ هفته
- سرفه همراه با خون یا خلط خونی
- بی‌اشتهایی و کاهش وزن بدون دلیل
- احساس درد در قفسه سینه یا هنگام تنفس

۶ علامت ابتلا به ویروس سل

۳) هرپس

سومین مورد در فهرست بیماری های قابل انتقال در دندانپزشکی به هرپس اختصاص دارد که عامل آن ویروسی به نام «هرپس سیمپلکس» است. این ویروس دو نوع مختلف دارد. نوع اول بیشتر عامل ایجاد تبخال روی لب و صورت است و از طریق تماس مستقیم مانند بوسیدن یا استفاده از قاشق و لیوان مشترک سرایت می‌کن. دومین نوع ویروس هرپس باعث ابتلا به تبخال تناسلی می‌شود و راه انتقال آن، تماس جنسی است. لازم است بدانید که در صورتی که این ویروس وارد بدن شود، برای همیشه (به صورت غیرفعال) آنجا می‌ماند و با مواردی مانند استرس، ضعف سیستم ایمنی، خستگی یا آفتاب مجدداً فعال خواهد شد. در ادامه با علائم هر دو نوع ویروس هرپس بیشتر آشنا می‌شویم:

هرپس نوع ۲	هرپس نوع ۱
ایجاد تاول‌های دردناک روی اندام تناسلی، باسن یا اطراف مقعد	ایجاد تاول‌های کوچک و دردناک روی لب و اطراف دهان
احساس درد یا خارش هنگام دفع ادرار	خارش یا سوزش قبل از ظهور تبخال

هرپس نوع ۲	هرپس نوع ۱
تب، تورم غدد لنفاوی و بدن درد در اولین حمله	ترکیدن تاول و ایجاد زخم‌های سطحی که پس از ۷ تا ۱۰ روز بهبود پیدا می‌کنند.

هنگام رفتن به دندانپزشکی، مراقب باشید که گرفتار ویروس هرپس نشوید.

۴) دندانپزشکی و ایدز:

آیا احتمال انتقال ایدز از طریق دندانپزشکی وجود دارد ؟ بله، ایدز نوعی بیماری عفونی است که توسط HIV (ویروس نقص ایمنی انسانی) ایجاد می‌شود. این ویروس به مرور زمان سیستم ایمنی بدن را شدیداً تضعیف می‌کند؛ در نتیجه بدن توانایی مقابله با عوامل بیماری‌زا مانند عفونت و برخی سرطان‌ها را از دست می‌دهد. اولین نشانه‌های ابتلا به این بیماری کاملاً شبیه ابتلا به آنفولانزا است. در مرحله دوم ویروس برای چندین سال بدون هیچ علامت خاصی فعال است. در مرحله نهایی این ویروس باعث بروز نشانه‌هایی از جمله کاهش وزن

شدید، ابتلا به برخی سرطان‌ها یا عفونت‌هایی مانند سل، تب و تعریق مداوم (به ویژه در شب) می‌شود. این بیماری درمان قطعی ندارد اما مصرف داروهای ضدویروسی می‌تواند با تاثیرات مثبتی همراه باشد که عبارت هستند از:

- کنترل تکثیر ویروس
- تقویت سیستم ایمنی
- کاهش احتمال انتقال ویروس به دیگران
- افزایش حداکثری طول عمر فرد مبتلا (نزدیک به طول عمر فرد سالم)

احتمال ابتلا به ویروس اچ آی وی در دندانپزشکی وجود دارد.

نحوه انتقال بیماری در دندانپزشکی

عفونت به چند شیوه مختلف در دندانپزشکی انتقال پیدا می‌کند که در ادامه آن‌ها را بررسی می‌کنیم:

- تماس غیرمستقیم با ابزارها و تجهیزات آلوده
- تماس مستقیم با خون، بزاق و ترشحات فرد ناقل
- قرار گرفتن در معرض ذرات آلوده و معلق در هوا

۳ راهی که موجب انتقال بیماری در محیط دندانپزشکی می‌شود.

آیا وسایل دندانپزشکی استریل است ؟

بله؛ تجهیزات دندانپزشکی بر اساس کارکرد و میزان ریسک انتقال عفونت به سه دسته زیر تقسیم می‌شوند:

- **تجهیزات بحرانی :**ابزارهایی مانند سوزن جراحی که در بافت نرم استخوان نفوذ می‌کنند، باید توسط استریلیزاسیون حرارتی ضدعفونی شوند .

- **تجهیزات نیمه‌بحرانی :**وسایلی مانند آینه دندانپزشکی که با مخاط و بزاق بیمار مستقیماً در تماس هستند نیز باید توسط استریلیزاسیون حرارتی ضدعفونی شوند. در صورتی که این وسایل از جنس پلاستیک باشند، باید آن‌ها را توسط مواد ضدعفونی قوی و بدون حرارت تمیز کنید.
- **تجهیزات غیربحرانی :**ادواتی مانند کابینت‌ها یا سر تیوپ دستگاه رادیوگرافی تنها با پوست بیمار تماس دارند؛ پس برای تمیز کردن آن‌ها می‌توانیم از ضدعفونی‌کننده‌هایی با قدرت متوسط استفاده کنیم .

چگونه از انتقال بیماری در دندانپزشکی جلوگیری کنیم؟

همه باید در سال برای حداقل دو مرتبه جهت چکاپ و معاینه وضعیت دهان و دندان‌ها به دندانپزشکی مراجعه کنیم. در نتیجه بهتر است با رعایت برخی نکات ساده اما حیاتی از ابتلا به بیماری‌های قابل انتقال در دندانپزشکی پیشگیری کنیم. این نکات به شرح زیر هستند:

۱) چک کردن پروانه دندانپزشکی

هنگام مراجعه به مطب یا کلینیک دندانپزشکی، پیش از هر چیز پروانه طبابت دندانپزشک را بررسی کنید. دندانپزشک موظف است **پروانه طبابت** خود را در معرض دید مراجعین قرار دهد. معمولاً می‌توانید این مدارک را روی میز یا دیوار دندانپزشکی پیدا کنید.
علاوه بر این در نظر داشته باشید که دندانپزشکان تجربی فاقد پروانه دندانپزشکی هستند و نمی‌توان به نحوه رعایت بهداشت و پروسه درمان آن‌ها اعتماد کرد. در صورتی که نیاز به انجام اقدامات دندانپزشکی در شاخه زیبایی یا درمانی را دارید، می‌توانید به **کلینیک تخصصی و معتبر بارانا** مراجعه کنید.

۲) بررسی برای وجود دستگاه اتوکلاو

اتوکلاو دستگاهی است که به کمک فشار و گرما، تجهیزات دندانپزشکی را استریل می‌کند. برای تشخیص معتبر بودن کلینیک یا مطب دندانپزشکی، سعی کنید در بدو ورود حتماً به دنبال دستگاه اتوکلاو بگردید و از حضور آن مطمئن شوید. این گونه با خیال راحت‌تری می‌توانید به استریل بودن وسایل و تجهیزات اعتماد کنید.

اتوکلاو دستگاهی است که برای ضدعفونی کردن وسایل دندانپزشکی استفاده می‌شود.

۳) الزام در رعایت نکات بهداشتی

تمام یونیت‌های دندانپزشکی باید به‌طور کامل با روکش‌های یک بار مصرف پوشیده شده باشند و برای هر مراجع، تعویض شوند. علاوه بر این دندانپزشک نیز باید از ماسک و دستکش استفاده کند تا احتمال سرایت **بیماری های قابل انتقال در دندانپزشکی** به حداقل مقدار ممکن برسد. در صورتی که برای انجام خدماتی نظیر جراحی دندان عقل، لثه و غیره به دندانپزشکی مراجعه می‌کنید، حتماً قبل از شروع کار از کارکنان درخواست کنید تا لوازم جراحی را در کنار شما از پک خارج کنند.

حتماً در دنداپزشکی باید برای یونیت‌ها از روکش‌های یکبار مصرف استفاده شود.

۴) مراکز ارزان، منبع بیماری های قابل انتقال در دندانپزشکی!

اگر هزینه‌ها در یک مرکز دندانپزشکی به‌طور قابل توجهی **پایین‌تر** از میزان عادی بود، لازم است که شک کنید و در صورت امکان به مرکز دیگری مراجعه کنید. همچنین بهتر است پیش از شروع کار، از **استریل بودن** لوازم مطمئن شوید.

معرفی کلینیک دندانپزشکی بهداشتی و معتبر

کلینیک دندانپزشکی بارانا از نظر بهداشتی کاملا ایمن و مطمئنه.

کلینیک دندانپزشکی بارانا یکی از مجهزترین و معتبرترین مراکز دندانپزشکی مشهد محسوب می‌شود. در این مرکز به دلیل رعایت کامل و اصولی پروتکل‌های بهداشتی، احتمال ابتلا به بیماری های قابل انتقال در دندانپزشکی به صفر می‌رسد. جهت رزرو غیرحضوری نوبت برای انجام انواع خدمات زیبایی و درمانی مرتبط با حوزه دندانپزشکی، به صفحه **رزرو نوبت** مراجعه کنید.

سوالات متداول درباره بیماری های مسری در دندانپزشکی

۱ .چه مدت خارج از بدن ویروس ایدز زنده می‌ماند؟

عوامل مختلفی مثل شرایط محیط در مدت زمان زنده ماندن ویروس HIV موثر هستند اما به طور کلی این عمر این ویروس در خارج از بدن کوتاه است.

۲ .در دندانپزشکی احتمال انتقال ایدز بیشتر است یا هپاتیت؟

احتمال انتقال هپاتیت از ایدز بیشتر است؛ چرا که درصد افراد مبتلا به این بیماری بالاتر بوده و ویروس هپاتیت در مقایسه با HIV مقاوم‌تر است و دیرتر نیز از بین می‌رود.

۳ .برای پیشگیری از ابتلا به سل واکسنی وجود دارد؟

بله؛ واکسن BCG برای کودکان و به‌طور کلی افراد زیر ۳۵ سال تزریق می‌شود.

۴ .با تقویت سیستم ایمنی می‌توانیم از ابتلا به به بیماری‌های قابل انتقال در دندانپزشکی پیشگیری کنیم؟

بله؛ بدون شک سیستم ایمنی قوی نقش موثری در پیشگیری از ابتلا به این بیماری‌ها ایفا می‌کند. ورزش، خواب کافی، کاهش استرس و برنامه غذایی سالم تاثیر زیادی در تقویت سیستم ایمنی بدن دارند.

۵ .علائم ایدز بعد از چند روز مشخص می‌شود؟

علائم ویروس ایدز ۲ تا ۴ هفته بعد از قرار گرفتن در معرض ویروس بروز پیدا می‌کند.

۶ .آیا بیماران مبتلا به ایدز می‌توانند از خدمات دندانپزشکی استفاده کنند؟

بله؛ افراد مبتلا به ایدز نیز می‌توانند از خدمات دندانپزشکی استفاده کنند؛ اما حتماً باید قبل از درمان این مسئله را با پزشک خود در میان بگذارند تا وسایل با دقت بیشتری استریل شود یا از وسایل یکبار مصرف استفاده شود.